

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Az országos iparos kongresszus.

Megirtuk már, hogy a szeptemberre kitűzött országos iparos kongresszust, melyet a politikai viszonyok miatt el akartak halasztani, mégis megtartják.

Azok az okok, melyeket egy vezércikkünkben kifejtettünk, meggyőzték a miskolci és zalaegerszegi ipartestületeket, melyek az elhalasztást indítványozták, hogy az iparos kongresszus megtartására soha alkalmasabb idő nem kínálkozott, mint a mostani, mikor a nemzet és a magyar állam érdekei iránt csodálatos fogékonyság uralkodik a lelkekben.

Minden kis részletkérdést is élesebb világításban látnak a lelkek, s így a lényeg, a megvalósítandó elv is hatalmasabban domborodik ki.

Meggyőződtek arról, hogy épen a mai politikai viszonyok alkalmasak arra, hogy az iparos érdekek az általános nemzeti érdekek keretében domborítsanak ki, hogy megértsék az ipari érdekek iránt kevésbé fogékonnyak is, hogy ezen érdekek megvédése és fellendítése nem egy osztály, hanem a nemzet, a magyar állam közgazdasági istápolása.

Soha sem volt alkalmasabb időpont, hogy a nemzeti képviselőknek is helyet biztosítsanak az iparosok országos szakkongresszusaiban mint most, s hogy a nemzeti képviselők tagjai mint szellemi iparosok kötelességüknek ismerjék el az iparosokkal karöltve munkálni az ugynevezett iparos érdekek biztosításában.

Ha az iparosok aggályoskodnak is az általuk is impárlamentárisnak tartott kormányának a kongresszus vitáiba leendő bevonásától, ez még nem ok arra, hogy ezen kedvező alkalmat elmulasszák. Mert ha a kormányképviselet meghívása el is marad, eljönnek a nemzet

képviselői, akiknek a válság megoldása után épen olyan kötelességük az ipar helyzetén való javítás, mint akár a kormányé és akik a rendes viszonyok között talán a kormány képviselőit is elégnék tartották volna, hogy a kongresszuson megjelenve a szükséges reformokat az iparosoktól meghallják s a tervbe vett törvényalkotásokban azokat kifejezésre is juttassák.

Ezzel megeshetett volna az, hogy ezek a képviselők, mint minden alakulástól függetlenebbek a kormánynál, nem jelenve meg a kongresszuson s így nem ismerve meg közvetlenül a kivánalmakat, ne hathassanak oda a törvények alkotásánál, hogy egyetlen óhaj se maradjon megfontolás nélkül, s közös erővel arra ne törekedhessenek, hogy az egyes óhajok megvalósítása elé netán gördülő akadályok elháríttassanak. Ez most nem történhetik meg, ami csak biztosítéka annak, hogy a jövőbeni alkotásai a múlt alkotásainál mindenben tökéletesebbek lesznek.

Világos tehát, hogy a kongresszus megtartásával sokkal nagyobb hasznot biztosítanak az iparosérdekeknek, mint biztosítottak volna a kongresszus elhalasztásával.

Az iparos kongresszusra vonatkozó eddigi tudósításaink kiegészítéseképpen most már tehát közöljük azon dolgokat is, melyeket nem közölhetett a helyi végrehajtó bizottság eddig azért, mert végleges határozattal vagy döntéssel megállapítva még nem voltak.

A miskolciak állásfoglalása.

Említettük már, hogy a központi bizottság múlt hétfőn megtartott ülésén, melyen Szabadkáról Reisner Lajos dr., Nánay Mihály, Majland György és Sefcsics Lajos vettek részt, a kongresszus megtartása mellett döntött. A bizottság ülésében megbízták Reisner Lajos dr. és Soltész Adolf dr. központi bizottsági tagokat, hogy személyes érintkezés révén világossítsák föl a miskolciakat a kongresszus

megtartásának előnyeiről. A két kiküldöttel történt tárgyalás után a miskolci ipartestület elhatározta, hogy részt vesz a kongresszuson s ezt felhívásban tudatja az ország ipartestületeivel, felszólítva őket a kongresszuson leendő részvételre és arra, hogy lehetőleg országgyűlési képviselőkkel képviseltesék magukat a szabadkai VII. országos ipartestületi gyűlésen.

Törvényhozók a kongresszuson.

A bevezető cikkben röviden érintett okok arra késztették Thék Endrét, hogy Reisner Lajos dral személyesen tisztelegjenek Apponyi Albert grófnál, felkérve őt a kongresszuson leendő megjelenésre. Apponyi Albert gróf szívesen ígerte meg megjelenését. A kongresszuson a fővárosi iparosok körét fogja Apponyi képviselni. A szabadkaiak felkérték Lovászy Márton országgyűlési képviselőt Budapestben, aki a kongresszuson leendő részvételét szintén megígérte. Lovászy Márton a magyar-kanizsai és adai ipartestületeket fogja képviselni.

Megígérte megjelenését Barta Miklós országgyűlési képviselő is, akit a zentai ipartestület fog képviselővel megbízni.

Barabás Béla, mint a központi bizottság tagja jelenik meg.

A néppárt szintén képviselteti magát a párt titkárával, Ernst Sándor országgyűlési képviselővel. Valószínű azonban, hogy a párt részéről megjelenjen még Zichy Aladár gróf és Rakovszky István országgyűlési képviselők is.

Zichy Jenő gróf, mint az önálló vámterület kérdésének előadója fog a kongresszuson szerepelni.

A szegedi ipartestület Bánffy Dezső báró és Polczner Jenő szegedi képviselőket fogja az ipartestület képviselőire megkérni.

Reisner Lajos dr. személyesen tisztegett Kossuth Ferencnél a Herkules-fürdőben. Kossuth Ferenc szívesen ígerte meg a kongresszuson leendő részvételét, de csak szeptember 8-án lehet itt, mert 9-én Budapestben kell lenni, 10-én pedig egy népgyűlésen vesz részt.

Ezzel a koalíciós jelleg is megvan mentve annál is inkább, mert a bizottság felkéri Vojnits István bárót és az összes megyei országgyűlési képviselőket is, hogy a kongresszuson megjelenve, az iparosérdekek fellendítését biztosítsák.

A disszidensek részéről valószínűleg Darányi Ignác országgyűlési képviselő jelenik meg.

Megemlítendőnek tartjuk, hogy Kossuth Ferenc a kongresszuson be-

szédet is mond az önálló vámterület kérdésében.

Az előkészítő ülés.

Tervbe volt véve, hogy a kongresszust megelőző előkészítő ülést szeptember 7-én tartják meg a Pestszállodában. Ezen változtatva lett annyiban, hogy ezt az előkészítő ülést Palicson Reisner Lajos doktor-nál tartják meg.

Az országgyűlési képviselők majdnem kivétel nélkül szeptember 7-én este Budapestről jövő gyorsvonaton érkeznek meg.

A pancsovai kirándulás.

Szépen sikerülhet a Pancsovára tervezett kirándulás is. A feltételek nagyon kedvezőek s az út alig kerül majd valamibe. A kirándulást az állatorvosok kongresszusának kirándulásával kapcsolatosan a központi menetjegyre rendezi. Az állatorvosok kongresszusának részéről eddig is már 100 résztvevő jelentkezett. A kirándulást a pancsovai kiállításról az Aldunág és onnan a Herkules-fürdőre tervezik.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. aug. 7.

E sorok írója ma délelőtt felkereste Ugron Gábort, hogy megtudja tőle, hogy 48-as szempontból miként itélik meg a szabadelpvűpárt egy igen csekély töredékének mozgalmát.

Ugron Gábor szerint ez nem komoly mozgalom s legkevésbé eredményezheti azt, hogy a koalíció törekvéseit előbbre segítse. Ő a főispánnak a szabadelpvűpártból való kilépését sem vette komolyan s ki is derült, hogy azok a kormány kedvéért függetlenítették magukat a Lloyd klubtól.

Azt gyanítja, hogy a Pannoniabeli pourparlernak is ez az ize, ezt különben nem tudná magának megmagyarázni, hogy miért kell halasztgatni és pártkonferencia elé vinni a távozás kérdését.

Igy vélekedik a vezérő bizottság egyik tagja s ebből világos, hogy a vezérőbizottság augusztus 10-diki ülésén ebből a szempontból fogják bírálgatni az eseményeket.

Nevezetes dolog egyébként, hogy a vezérőbizottság csütörtöki ülésén se Andrassy, se Bánffy nem lesznek jelen. Bánffy Dezső báró már holnap Szegedre utazik és koalíciós körökben ezt valóságos szökésnek veszik.

Nagy az érdeklődés a szabadelpvűpárt augusztus 23-iki értekezlete

Dr. Keiszler J. orvostudor
Vizgyógyintézete
Szabadka, Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógyimódozók: massage, vizcúra, szénasavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Telefon 211. sz. Prospectus
Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szédülésnél
A légző szorvek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvény. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

iránt. Azt hiszik, hogy igen csekély számban lesznek kilépések és az egész mozgalom a párt regenerálását fogja eredményezni.

Mint elég megbízható oldalról halljuk, Mikszáth Kálmán és Sándor Pál már félre is állottak az egész mozgalomtól.

A lipótsz.-miklósi választás.

Liptószentmiklós, aug. 7.

A választási mozgalmak hatása alatt a kedélyek roppant izgatottak. A pánszlávok hallatlan agitációt fejtenek ki Stodola érdekében. Ideérkeztek Vlád és Szucsín román nemzetiségi képviselők s napok óta izgatják az amugy is tulfeszített kedélyeket.

Liptószentmiklós, aug. 7.

Reggel 7 óra. Mindkét párt hatvanas csoportokban járul az urna elé. A Stodola-párti választók a tót nemzeti himnuszt éneklék, legnagyobb részük egész éjjel mulatott és most holtrészeg. A magyarság rendkívül lelkes hangulatban várja a választás lefolyását.

Liptószentmiklós, aug. 7.

Hodsznát, aki agitációra érkezett ide, a hatóság felelősségre vonta izgatás miatt. — A pártok egyenlően erősek.

Budapest, aug. 7.

Liptószentmiklósról táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: A szavazás rendben megkezdődött. 10 órakor volt Lányinak 171, Stodolának 225 szavazata.

A háboru.

Oisterberg, augusztus 6.

A japán és orosz békekövetek mai találkozásuk alkalmával kezét fogták egymással, és elbucszáskor is szívesen üdvözölték egymást. A japánok igen megelégedetten nyilatkoztak a találkozás felől.

Berlin, augusztus 7.

Newyorkból jelentik a „Berliner Tageblatt“-nak: Witte nagy lelkesedéssel beszélt Roosevelttről. Azt mondta, hogy most, amikor közelebbről megismerte az elnököt, érti, miért esett rá a nemzet választása. Witte késznek nyilatkozott elfogadni az amerikai zsidók küldöttségét, mely azért akar nála megjelenni, hogy az orosz zsidók számára jobb bánásmódot kérjen.

Pétervár, augusztus 7.

(Pétervári távirati ügynökség) — Vladivosztok parancsnoka az ostromállapotra való tekintettel, felhívta az idegen kereskedőket, hogy hagyják el a várost. Többnek megengedte, hogy Chavarovszkban maradjanak.

New-Port, aug. 7.

(Rhode-Island.) A békekövetek ma délután ideérkeztek és azonnal folytatták útjukat Portsmouth felé. A békekövetek yachton, Witte vasuton utazik tovább.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Országos vásár. Ujvidéken augusztus 12. 13. 14-dikén.

Augusztus 19. A szabadkai kör táncmulatsága Palicson, a Kossuth szoboralap javára.

Augusztus 20. A gazdakör ünnepi lakomája a gazdakör helyiségében.

Augusztus 27. Az ipartestületi dalá da hangversennyel egybekötött táncmulatsága a városligetben.

Szeptember 8. 9. 10. A VII. országos iparegyesületi gyűlés Szabadkán.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Oravec Gyula ujvidéki állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak nevezte ki.

— **Szent-István napja a gazdakörben.** A gazdakör mint minden évben, úgy az idén is megünnepli Szent-István napját. Saját helyiségében f. hó 20-dikán este fél 8 órakor ünnepi lakomát rendez, melyen a tagokon kívül társadalmunk számos előkelő tagja is részt vesz.

— **A Szabadkai Kör mulatsága.** Megirtuk vasárnapi számunkban, hogy az egyetemi ifjak Szabadkai Köre augusztus 19-én még egy nyári mulatságot nem mint az tévesen jelezve volt a Kossuth-szobor-alap javára, hanem a szegénysorsu szabadkai egyetemi polgárok segélyalapja javára fogják rendezni. A mulatság iránt, mely a Pest-szálloda termeiben fog lefolyni, már is nagy az érdeklődés.

— **A szabadkai salakör ver enye** a résztvevők távolléte miatt csak f. hó 9-én, tehát szerdán d. u. kezdődik. A vezetőség ezton is felhívja a versenyre jelentkezetteket, hogy a jelzett időben a Nemzeti szálloda éttermében, melyet Horváth Dezső engedett át a verseny céljára, megjelenni szíveskedjenek. A kör a verseny tartama alatt szívesen látja az érdeklődőket. A verseny eredményéről fordulónként fog a kör vezetősége beszámolni.

— **Eljegyzés.** Fürszt Gusztáv Budapestről eljegyezte Fischer Ilona kisasszonyt özv. Fischer Gyuláné leányát, Kutna Mór főrabbi unokáját Szabadkán.

— **Zivatar.** A várva várt zivatar ma végigzugott Szabadka fölött s alaposan megnyitotta a tiz nap óta tartó szokatlan nagy hőséget. A jelek már délben biztatók voltak, forró, de heves szél fehér felhőket hozott, melyek a késő délután folyamán mind sötétebbre váltak s hatalmas gomolyagokban lepték el az eget. Viharrá azonban nagyon sokáig álltak össze, mert egyes független felhők jobbra, más disszidens fellegek balra kalandoztak, s csak alkonyattájban lett meg a koalíció. S ekkor is előbb porhintéssel kezdődött az ügy. Mind erősebben zugott a szél, mely összedete az országutak, tarlok, homokterületek porát s barnássárga, réműletes tömegben indította utnak. Mindenki valóságos istenitéletet várt ez előzmények után, kivált mikor néhány villám is föllobbant, előzetes reklámot csapva a viharok. De nem lett belőle se jégeső, még csak felhőszakadás se, hanem jó ideig tartó záporosó. Az éj folyamán villámcsapás is volt a szegedi uton, mely a palicsi órház mellett egy tehenet ütött agyon. A szélvihar néhány fát tépett ki, de nagyobb károkat nem okozott.

— **Az adózás Bácskában.** Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága pénteken ülést tartott, melyen Popp György pénzügyigazgató a közadók július havi állapotáról tett érdekes jelentést. E szerint egyenes adóban július hóban befizettetett 44,899 kor. 07 fill., 1904. júliusban 258,112 kor. 31 fill. Az elmúlt hóban tehát kevesebb a befizetés 213,213 koronával és 27 fillérral. Az 1905. januártól július hó végéig befizettetett 2,526,544 kor. 15 fill. A múlt év hason időszakában 4,474,249 kor. 54 fill. Ez évben kevesebb 1,947,705 kor. 39 fill. Hadmentességi díjban 1905. júliusban befolyt 229., kor. 1904. júliusban 1755 kor. Az elmúlt hóban 1526 koronával kevesebb. 1905. januártól július végéig 7756 kor. 27 fill. A múlt év hason időszakában 19,979 kor. 45 fill. Ez évben kevesebb 12,223 kor. 18 fill. Bélyeg és jogilletékben az elmúlt hóban 192,968 kor. 53 fillérral kevesebb, mint a múlt év hason időszakában. Fogyasztási és italadóban 1905. júliusban 113,569 kor. 34 fill., 1904. júliusban 76,044 kor. 07 fill. Az elmúlt hóban 37,525 kor. 27 fillérral több.

— **Gyáva mentők.** Szégyenletes dolog történt tegnap délután Béregen. Egy csomó ember tehetetlenül, gyáván nézte el, miként ful vizbe egy felnőtt férfi. Bokor Miklós béregi lakos tegnap a szántóföldön dolgozott többed magával. Miután nagyon melege lett, a közelben levő vízhez ment fürödni. Mig uszott néhány percig a vízben, görcsöt kapott. Bokor segítségért kiabált, mire mindkét partról, sokan siettek, hogy segítsenek rajta, de a fuldokló ember közelébe a sok uszni tudó férfi közül senkisésem mert a uszni, — hogy megmentsek a veszedelemből, hanem lekapkodták magukról a ruhát, és azt dobálták feléje, hogy abba kapaszkodjék. A ruhákkal természetesen nem bírta magát fenntartani, s így számos ember szemeláttára ott pusztult el a vízben. A gyávaság szerencsétlen áldozatának a felesége végig nézte a rettenetes kinlódást és mikor az ura végre eltűnt a habok között, összeesett eszméletlenül. A szerencsétlen asszony most veszélyesen beteg.

— **Figyelmeztetés!** Az izr. hitközség t. tagjait figyelmeztetjük, hogy az 1905/906. évre szóló templomüléseket még e hó folyamán annál is inkább béreljék ki, mert folyó évi szeptember hó 1-től kezdve az ülések csakis 20% áremelés mellett lesznek kaphatók. Szeptember hó 24-ik napjának déli 12 óráján tul bérelni már semmi szín alatt sem lehet. Szabadkán, 1905. augusztus hó 7-én. Az előjáróság.

— **A szegény betegek ellensége.** Aki szenvedő embertársai iránt nem viseltetik részvétellel és nem iparkodik tőle telhetőleg segélyükre lenni, az Istennek és embernek egyaránt nem tetsző cselekedetet mivel. Menyire elítélendő tehát azon egyén, akinek hivatása enyhítő irt nyújtani a szenvedőknek. Ilyen ember Jenei Ernő gyógyszerészegéd, aki ellenismételt panaszok érkeztek a rendőrséghez, hogy a szegény-receptek elkészítésénél türelmetlen indolenciával órákig várakoztatja meg a gyógyszerért kérő szegény embereket. Mint a közérdek szolgálja, a humanizmussal hadilábon álló ur ténykedéseit a nyilvánosság tudomására hozzuk.

— **Az új tagok virillis joga.** A társas cég által fizetett adónak a

virillisjog megállapításánál való beosztatására vonatkozólag a közigazgatási bíróság a kamarák kívánságának megfelelően döntött, következő határozatában: A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének megállapításánál a közkereső társaságok által fizetett egyenes állami adók a cégtulajdonosok adójaként számba veendő, ha magából az adóhivatal kimutatásából kitűnik hogy az adó a társaság tagjai között miként oszlik meg, vagy pedig, ha egyébként igazoltatik, hogy az adó alapját képező társasági vagyonhoz vagy jövedelemhez a társaság egyes tagjainak milyen mértékben van joga.

— **Dinnyés kofák panasza.** A szabadkai dinnyés kofák küldöttjei jártak ma nálunk, hogy a dinnyepiac állapotáról mondják el panaszukat. A dinnyepiac helye most tudvalevőleg a Széchényi téren van, ahol esőzés alkalmával a víz anynyira összetorlódik, hogy a piac a vásárló közönségnek teljesen hozzáférhetetlen. Így tehát, semhogy bokáig érő vizen át jussanak a dinnyéárusokhoz, a vásárló közönség inkább harmad-negyed kézből veszi a dinnyét, amiből ugy a bevásárlók, mint pedig a tulajdonképeni dinnyéárusok kárt szenvednek. A dinnyeforgalom kérdését a panaszosok a piac helyének alkalmasabb megválasztásával vélik megoldhatónak.

— **Az önértetes eseléd.** Szegény Buncsik István azok közé a ritka eselédék közé tartozott, akik akkor érzik magukat legboldogabbaknak, ha néha néha egy kik elismerés jut ki gazdáiktól a jól teljesített munkájok fejében. Tegnap épen az ellenkező esett meg az önértetes Buncsik Istvánnal, aki Racsmány János szállásán volt gazdasági eseléd. Kissé tovább talált elmaradni az engedélyezett szabadságidőnél s mikor hazatért gazdája alaposan megpirongatta. Az alig 20 éves legényt mód fölött bántotta gazdája elégedetlensége, de szónéklül végezte dolgait. Ma reggel még a lovakat is befogta s mikor gazdája hazulról eltávozott, felakasztotta magát az istálló egyik gerendájára. Mire tettét észrevették már halott volt. Holttestét kiszállították a bajai temető hullaházába.

— **Bejelentett betörőlatogatás.** A szegedi rendőrséget valaki figyelmeztette, hogy két ismert, közveszélyes betörő Szabadkára utazott, hogy itt néhány ékszerészüzletben próbáljon szerencsét. Szegedről ezt azonnal megsürgönyözték rendőrségünknek, amely most figyelmezteti az ékszerészeket, hogy jó lesz résen lenniök.

— **Baleset a műtrágyagyár építésénél.** A halasi-uton épülő műtrágyagyár építkezési munkálatainál ma délelőtt újabb baleset fordult elő. Ürmös János lakatossegéd dolgozott a magasban, miközben egyensúlyt veszítve, a földre bukott és a kötőrmelékekre zuhanva, súlyos sérüléseket szenvedett. Jobb lábát törte s több súlyosabb természetű zuzódások vannak egész testén. A mentők a kórházba szállították.

— **Ha jól és olcsón akarjuk szükségletünket beszerezni, cipő, kalap, flu öltönyök, uri és női divat ekkékben, úgy forduljunk, a jóval magnagyobbított Versenyáru üzlethez Szabadka, papucs piac.**

Fürdőbál paraszt jelmezekkel.

Érdekes estélyük lesz szombaton este a palicsi fürdővendégeknek. A fürdő igazgatósága ugyanis elhatározta, hogy a jelzett napon táncmulatságot rendez, mely alkalomra felkéri a táncmulatságban résztvevő közönséget, hogy valamennyien paraszt jelmezeket öltsenek.

Kellemesebb meglepetéssel aligha szolgálhatott volna a fürdőközönségnek az élelmes fürdő-igazgatóság, minthogy alkalmat nyújtson szép hölgyeinknek, hogy a kényelmetlen divatnak egy bál est tartamán ne hódoljon s hogy bokorugró szoknyában, pántlikás viganóban ropja a csárdást ezüstgombos mándliba öltözött deli ifjaink karján, akik a selyem zsebkendő helyett a bőszáru ingujakat fogják lobogtatni széles jókedvükben.

A nemzeti szellem megnyilatkozása idején bizonyára lömegesen fogják fiatalabb hölgyeink és uraink a nép ruháját felölteni, hogy az egyenlőség és testvériség tudatában együtt érzésüknek adjanak kifejezést azokkal, akiknek a legnagyobb szerep jut a nemzet életében.

Ugy értesülünk, hogy ezen alkalomra a fürdőigazgatóság az összes elfoglalatlan szobákat a résztvevő közönség rendelkezésére bocsájtja, hogy különösen a városból kirándulók a kellő kényelemben öltözködhessenek át.

A belépti jegyek ára a mulatság jellegének megfelelőleg csupán egy korona lesz.

Rálőtt a rendőrré.

Csak a gondviselés akadályozta meg, hogy vasárnap délután emberhalállal nem végződött egy ember üldözése, aki semmiképen sem akart megbarátkozni a közrenddel és az erre felügyelő rendőrrel.

Rosz fát tett már délelőtt a tüzre az illető, s ezért a rendőr megintette. Délután ugyancsak kedvét találta a közrend megháborításában, s oly botrányt csapott, hogy a rendőr szükségesnek tartotta őt tartóztatni. Erre azonban nem kerülhetett a sor, mert a botránycsináló futással iparkodott menekülni a szegedi uton.

A rendőr üldözőbe vette, mint-hogy azonban az üldözöttnek gyorsabbak voltak a lábai nem érhetle utól. A menekülővel szemközt jövőket pedig hasztalanul hívta föl a rendőr állítsák meg az üldözöttet, mert ez pisztolyal a kezében futott, s így az életét senki sem akarta kockára tenni.

A villamtelepen túl azonban megunt a menekülő a futást, egy szőlőnél megállt, s közelbe várva a rendőrt rálőtt. A rendőrrel vagy ötven ember futott már ekkor. Délután négy óra volt s így amugy is sokan jártak az uton. Az utasokkal tömött villamos is akkor jött arra. Valóban a gondviselésnek lehet csak tulajdonítani, hogy a revolver golyója nemcsak a rendőrt, de mást sem talált a járőkelők közül.

A merénylőt elfogni nem lehetett mert a lövés után eltűnt a szőlők között, üldözni pedig épen nem lett volna tanácsos.

Mindenesetre jellemző közbiztonsági állapotainkra, hogy ma már egy élénk forgalmu uton délután négy órakor nem csak egy botránycsináló csinálnak, hanem a botránycsináló a járőkelők között álló rendőrré rálő. Bizony, bármit mondjanak is

azok, akik a rendőrségben bizonyos autonomikus intézményt látnak, nagyon is kívánatos volna már, hogy a csendőrséget minél előbb behozzák Szabadkának belterületére is.

Hogy a külterületen mit tesz a csendőrség, arról sokat beszélnek a kelebiaiak. Mióta csendőrség van azóta mindent tárva-nyitva hagyhatnak nem kell tartani a tolvajoktól. mig ezelőtt még zárt ajtók mellett sem volt biztos a vagyon meg az élet.

TÁVIRATOK.

Választási mozgalmak a II. kerületben.

Budapest, augusztus 7. Miután a főváros II. kerületében most Nyiri Sándor lemondását várják, a Bánffy-párt dr. Lendl Adolf jelölésével már zászlót bontott, a kerületben a függetlenségi párt is szervezkedik. A függetlenségi párt hívei minden kedden este 8 órakor az Iskola utcai 44. sz. vendéglőben összejövetelt tartanak. A szárad polgári párt, amely a községi ellenzékét képezi, ugy a Bánffy-párt, mint a függetlenségi párt képviselő-választás mozgalmától távol áll.

Pesti ezredek pusztulása.

Budapest, augusztus 7. A 69-edik gyalogezred három zászlóalja és a 24-ik vadász ezred egy zászlóalja szombaton vonult be két napi menetelés és ütközet után Székesfehérvárra, ahol a bevonulás éppen olyan szomorú képet nyújtott mintha valódi csatából jöttek volna. A békében történt ütközetnek közel száz áldozata van. Mindannyit napszúrás terítette le. A sebesültek egy tizede már halott. Tulnyomó áldozata a vadász zászlóaljnak van, mert az egy zászlóaljnak hatvan legénye esett el.

Rablótámadás a fővárosban.

Budapest, aug. 7. Posfai János bicskei baromfikereskedő az éjszaka két órakor a Bercsényi-utcában hazafelé tartott, amikor a Losóney-utca sarkán négy ember megrohanta és a pénzt követelte Posfai segítségért kiabált, amire a négy ember a földre teperte és elrabolva 160 koronát tartalmazó pénztárcáját, elfutottak. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást és még ma délelőtt sikerült elfogni a rablókat. Ezek Méri Gyula, Tabi János, Kósa György és Kacor Lajos lóhajásárok. Egy Tisza Kálmán-téri korezmában mulattak.

Nyakszirtmervedés.

Budapest, aug. 7. Trencsénből írják, hogy a tisztí orvos megállapította, hogy Politzer Berta bosáci 10 éves leány nem nyakszirtmervedésben halt meg.

Gyilkosság egy muzeumban.

Prága, aug. 7. A prágai kereskedelmi és iparkamara iparművészeti muzeumának egy folyosóján az ott éjjeli őrként alkalmazott 20 éves Shanel Vencel nevű lakatossegédet agyonszurva találták. További kutatások után a kertben egy idegen embert találtak felakasztva. Minthogy az utóbbinál egy véres kés volt, azt hiszik, hogy ő gyilkolta meg az éjjeli őrt. Az eset rendőri kutatások tárgyát képezi.

Uj regényünk.

Érdekfeszítő regényünk, melyet Körmöczy Ernő kitünő fordításában most közlünk, néhány nap mulva befejeződik. Gondunk van arra, hogy regényrovatunkban is változatosság legyen. E héten új érdekfeszítő eredeti regényt kezdünk, melynek tárgyat a szerző, DUGOVICH IMRE, a délvidék magyar társadalmának történetéből merítette.

Uj regényünk címe:

A HÁREMNŐ.

Bizonyosága e regény annak, hogy a legnagyobb regényíró maga az élet, melynek eseményeit igaz keretben, hű leírásban kell csak megörökíteni, hogy érdeket keltsenek, s tanulságosak is legyenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A muzsikus cigány halála.

Egy jánoshalmi korcsmáros és családjának összes férfitagjai álltak ma a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa előtt azzal vádolva, hogy Lakatos Kálmán muzsikus cigányt múlt év augusztus 1-én a falubeli korcsma előtt holtra verték.

Faddi Ferenc korcsmáros a jelzett nap estéjén két fiával és Mester Antal nevű vejével iddogáltak a korcsmahelyiségben, mikor Lakatos Antal jánoshalmi muzsikus cigány bandájának öt tagjával belépett és Mesternek, aki a legjobb hangulatban volt, játszani kezdett. A korcsmáros figyelmeztette a cigányokat, hogy játszani már nem lehet, mert záróra van. A figyelmeztetésre azonban azok nem igen hederítettek, mire Faddi kiutasította őket.

Az erőszakos cigányok erre székeket ragadtak és a korcsmáros felé dobáltak velük. A megtámadott a segélyére siető családtagjaival mindannyiokat az utcára tuszkolták, hol újra kezdődött a verekedés, amelyben a cigányok vezére, Lakatos Kálmán életével fizetett. Mester Antal egy gumós bottal ütötte fejbe Lakatos, aki az ütéstől a földre rogyott, mire Faddi Ferenc a fejét, Faddi Pál pedig az oldalát addig rugdosták, míg ki nem adta a lelkét.

Igy adták elő a beidézett tanuk a büntelt részleteit a vizsgálat során, azonban a mai főtárgyaláson kihallgatott tanuk, kik között több rendőr is volt, terhelő vallomásukat visszavonták és semmire sem tudnak visszaemlékezni.

A bizonyítéki eljárás befejeztével a törvényszék Marián Miklós elnöke alatt meghozta ítéletét, mely szerint Mester Antalt és Faddi Ferencet, a cigány tanuk vallomása alapján, erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés bűntettében mondotta ki bűnösnek s előbbit egy évi börtönre és 1000 korona kártérítésre, utóbbit pedig három havi fogházra ítélte. Faddi Pált ellenben felmentették. Az ítélet ellen dr. Eperjessy Béla kir. ügyész súlyosbításért, az elítélt vádlottak és védőjük Winkler Elemér dr. pedig a bűnösség kimondása miatt felbuzgáltak.

o o o o o o A o o o o o o

„Bácsmegyei Napló“-ra
mindennap lehet előfizetni

Fodrász-üzlet

az első egy vidéki városban,
nagyon elegáns és jó,

csinos lakásberendezéssel

rögtön vagy megegyezés szerint eladó.

Cim: Thement Roman fodrász,
Balaton-Tapolca, (Zala megye.)

Palicson

a Leovics-villában

egy szoba butorral

azonnal kiadó.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Körmöczy Ernő. 54.

Rajmund letérdelt.

— Oh anyám! Oh Irén! — szólt megindultan, — neveteket egy szeretet egyesíti szívemben. Oh anyám, oltalmaz! Irén, bocsás meg nekem!

— Hirtelen megrezzent s ijedten tekintett föl. Egy alakot látott ott a sirok közt mozogni, melynek láttára megdöbbenve sikoltott föl.

A Palmári herceg állt előtte.

— Ön itt?! — kérdé csodálkozva Rajmund. Miért háborgatja anyám sirját?

Nem hitt szemeknek. Ez az ember az, kivel holnap élet-halálra fog küzdeni, Inkább kísértet volt mint ember. Milyen halvány, mily erőtlén, milyen megtört!

A herceg fáradtan emelte fel kezét.

— Nem akartam zavarni, — szólt oda tompán. — Azonnal távozem. Nem akartam imájában háborgatni, mert jól esik itt látnom önt.

— Uram! — kiáltá Rajmund, — hát a gyilkos még a sirnál sem hagyja nyugodni áldozatát.

A herceg megrázkódott.

— Oh halgasson! — mormogta. Rajmund! Ön engesztelhetlenül gyűlöl engem, — kétségkívül, megérdemlem, — de sohasem fogja megtuhni, milyen nagyon szerettem önt. Isten velem! Isten velem!

Aztán megfordult s elrohant a sötét éjszakába.

Rajmund töprengve állt ott egyedül.

Nem tudta magának megmagyarázni e látogatást.

Egyszerre csak egy lövés hangja zavarta meg az éj csendjét.

Mihály mialatt a sirót a sirnál egyedül hagyta körülbolyongta a vidéket s egy sziklás bércre ért, melynek lábánál egyhangu csobogással tört meg a tenger tajtékzó hulláma. Egyszerre csak egy emberi alakot pillantott meg a homályban. Nem ismerte meg. Olyannak látszott, mint egy égből levetődő hatalmas árnyék.

— Háttal a tenger felé állt, s mielőtt Mihály észrevehette volna, hogy mit csinál, lövés dördült el s a férfi hanyatesve a meredekről, hangos loccsanással tünt el a tarajos hullámokban.

A távolban messze-messze már derengni kezdett a pitymallat. Könnyű szellő kapott szárnyra, a kéklő viznek simára oszolt szét végtelenségbe vesző sikkja, a fák lombjait halkán susogó mozgás lebentette meg.

Mihály előrehajolt a sziklán.
Ott alant semmi sem látszott, csak a víz csókolgatta a hegyek alját, mintha új zsákmányra várna.

X.

A bőrönd.

Másnap alig ébredt fel Rajmund, Molon Lajos jelent meg nála.

Rajmund eléje sietett.

— Hogy van Irén? — kérde, megragadva barátja kezét.

— Irén tul van a veszélyen, — felelte mosolyogva Lajos. — Ma estére megjelenhet nála.

— Majd megijesztett, — szolt Rajmund, — hogy olyan komoly képpel állított be.

— Ugy is van, — felelte az orvos, — épen egy szörnyű látványnak voltam szemtanúja, mely alaposan megrendített.

— Honnan jön?

— A hercegtől. Hivattak.

— A párbaj ügyben?

Lajos fejét rázta.

— Oh! — felelte aztán, — az a párbaj nem fog megtörténni. Az ön ellenfele meghalt.

— Mit mond?

— Két órával ezelőtt hívtak, s láttam a herceget, kit épen akkor szállítottak haza.

— De hát mi történt?

— Kérdezősködésekre azt felelték, hogy a borzasztóan eltorzult holttestet ott találták a tengerparton, s a nála levő papirokból megállapították személyazonosságát is.

— A tengerbe fulladt?

— A szolgák is azt gondolták.

— És ön doktor.....

— Én? Én bizonyosan tudom, hogy a herceg agyonlőtte magát.

Rajmund felemelkedett s izgatottan járt föl és alá. Ezerféle bízár gondolat kergette egymást fejében. Egyszerre csak megállt.

— Hát azt nem mondták önnek, — fordult Molonhoz, — hogy nem messze Villierstől a herbiersi temetőnél találták.

— Dehogyan nem! — felelte csodálkozva Lajos, — ön is tudott ez esetről.

— Nem uram, csak hogy azon éjjel én is ott voltam a temetőben, van ott egy drága sirhalom, hol párbajom előtt még egy imát akartam elrebegni végső bucsuképpen s ott akadtam Palmári hercegre.

— Beszélte önnel?

— Igen. Nagyon izgatott volt — és megmagyarázhatatlan gyengédségét és rokonszenvet mutatott.

— Különös.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: **AZ ALAPÍTÓK**

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Nyilttér. *)

Felhivom ismeretlen tartóskodásu **Auberger Janka** szabadkai lakost, hogy címét velem tudassa, ellenesetben kénytelen leszek ellene **esalás** címén büntetőfeljelentést tenni.

Hirth Aladár.

*) E rovat. alattiakért nem felelős a Szerk.

Uradałmi tejet, tea-Vajat megvételre

keres bármily mennyiségben, előnyös árban

ifj. **Vojnich Ottó**
Szabadka.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Kereskedelmit végzett könyve-
lőnök, ki az írógépben is teljes jártassággal bír, bármily irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Beltéren jutányosan két külön be-
járatu utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanott izletes házi koszt is kapható. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress” cigarettá hűvelé főraktára Nikotin men'es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószer. Irodai felszerelések bámulatos olcsók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbja az Antikváriumba.

Varró leányok figyelmébe. Tauló-
leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cím Fazekas János férjiszabó VI. kör, Tompa-utca.

Főtérhez közel egy nagyobb udvari helyiség, mely alkalmas ipartelepnek kerestetik. Cím a kiadóban.

Kerékpár jó karban levő, új külső gumikkal, 35 firtért eladó. Kölesey-utca 238. sz.

Eladó ház. Fűszerkereskedésnek vagy korcsmának, igen alkalmas ház, mely áll 3 szoba konyha pince és szükséges mellékhelyiségekből, jutányosan eladó. Bővebbet IV. kör, Párdics-utca 348. szám alatt.

Korcsmahelyiség az új dinnye piacon, a Széchenyi-
érre :: :: **bérbe adandó.**
Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Üzlet kiárusítás!

Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy a raktáron levő **összes áruimat** egészben vagy részben

minden elfogadható árban kiárusítom.

A raktár áll: **Szövet szoknya, blouse, karton, zephir, batist, mosó- és szövet-pongyolák, gyermek-ruhák, női ing és kötények, továbbá szövet, mosó és batist kelmek,** melyet méter számra is igen olcsón elárusítok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel
Faragó M.
(Edénypiac.)

Tanonc kerestetik.

Egy fiu tanonc felvétetik **Weisz Sándor** kefekötő műhelyében — (Kölesey-utca, Sümegi-féle ház).

2 s e g é d

kerestetik
kézmű- és divatáru üzletembe, kik a magyar és szerb nyelvet birják. Önálló eladás kívántatik.
100 korona havi fizetés.
Cím a kiadóhivatalban.

Készpénzkölcsönt

bekebelezés mellett 3 $\frac{1}{2}$, 4, 4 $\frac{1}{2}$ % kamatra, földekre, házakra, 5, 6, 7 $\frac{1}{2}$ % kamatra, vidékre is bárhova gyorsan folyósíttató. Személyhitelt minden hitelképes egyénnek három nap alatt. Privátpénzt aznap 8% kamatra.

Tarácsky Ferencz
bankbizományos
Budapest, Rottenbiller-utca 5/B. válaszbélyeg.

Tisztességes Keresztyén fiatalembert társul veszek

2000 koronával

ingatlan, üzletek adás-vételi és bankbizományi

vállalatomhoz, mely 4 éve fennál, havonkénti átlagos kereset 300 koronának megfelel.

Közreműködés gyakorlat után.

Tarácsky Ferencz,
bankbizományos
Budapest, Rottenbiller-u. 5/b.

Eladó ház

Szép nagy telekkel és hozzá
való kerttel

jutányos árért

Erdő-utca 79 szám.

Két elegánsan

BUTOROZOTT SZOBA

esetleg istálóval,

a Kossuth-utca közelében

azonnal kiadó

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jó karban levő

ház a városliget
mellett

jutányos árban eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Sáncz-
utca 135. szám.

Eladó szőlő.

A várostól gyalog negyed
óranyira fekvő 7 $\frac{1}{2}$ kapa

halasi szőlő

főképen olasz rizling és csemegével
beültetve és teljesen karózva, rajta
egy lakházzal és budárházzal,

szabadkézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel!
Ovakodjunk tehát hatáskülső külföldi utáztatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu **KATONA-féle** igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszerháza;
Kapható Szabadkán: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel!
Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatásu házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél.

esznál, tagszaggatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!